

Bryssel den 18 maj 2026
(OR. en)

9285/26

DEVGEN 79
FIN 681
ACP 48
RELEX 660

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

av den: 18 maj 2026

till: Delegationerna

Ärende: En enhetlig strategi för instabilitet, EU:s instrument för yttre åtgärder och resultat i fråga om hållbar utveckling
– Rådets slutsatser av den 18 maj 2026

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om en enhetlig strategi för instabilitet, EU:s instrument för yttre åtgärder och resultat i fråga om hållbar utveckling, som godkändes av rådet vid dess 4174:e möte den 18 maj 2026.

RÅDETS SLUTSATSER**Om en enhetlig strategi för instabilitet, EU:s instrument för yttre åtgärder och resultat i fråga om hållbar utveckling*****En enhetlig och varaktig strategi för instabilitet***

1. Rådet konstaterar att instabilitet är en ständigt växande global utmaning som drivs på av flerdimensionella risker och förvärras av åtskilliga kriser, vilket i sin tur hotar den internationella säkerheten och stabiliteten, stör den ekonomiska säkerheten och förvärrar tvångsförflyttningar och irreguljär migration, inbegripet i EU:s grannskap och partnerländer. Rådet understryker att en effektiv hantering av instabilitet är en strategisk prioritering för EU.
2. Rådet understryker vikten av ett mer systematiskt och övergripande, anpassat, enhetligt, samordnat och synligt EU-svar på instabilitet, som grundar sig på unionens värden och principer, särskilt mot bakgrund av ökande geopolitiska spänningar. Det framhåller vikten av integrerade, omdanande, långsiktiga och människorättsbaserade strategier som är kontextspecifika, konfliktkänsliga, hållbara och som tar itu med de bakomliggande orsakerna till bristande jämställdhet. De bör baseras på sambandet mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred och omfatta förebyggande åtgärder, föregripande insatser, fredsbyggande och förstärkning av motståndskraft, samt bidra till att ta itu med de bakomliggande orsakerna till och drivkrafterna bakom instabilitet, inbegripet konflikter, fattigdom och klimatrelaterade utmaningar. Alla EU-åtgärder bör visa EU:s åtagande för effektiv multilateralism och en regelbaserad världsordning, inbegripet internationell rätt, med FN i centrum. EU:s åtgärder bör stödja komplementaritet mellan de olika områdena för unionens yttre åtgärder, inbegripet, i förekommande fall, den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp).

3. Inom ramen för denna strategi bör ett varaktigt utvecklingssamarbete i instabila miljöer, med stöd av EU:s utvecklingsprinciper och i linje med Agenda 2030 och dess 17 mål för hållbar utveckling, stärka partnerländernas motståndskraft och långsiktiga stabilitet samt främja deras övergång från biståndsberoende till hållbara utvecklingsvägar. EU kommer att fortsätta att främja internationell fred och säkerhet, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen liksom multilaterala lösningar på gemensamma utmaningar. Rådet framhåller också att förbättrade sociala trygghetssystem och åtgärder mot fattigdom är avgörande för att minska risken för instabilitet.
4. Rådet betonar vikten av att säkerställa lämplig och flexibel EU-finansiering i instabila sammanhang. Det efterlyser en ökad användning av innovativa, flexibla och ömsesidigt förstärkande finansieringsmekanismer, inbegripet riskreducerande instrument för att mobilisera privat finansiering för lokalt entreprenörskap, små och medelstora företag och jobbskapande. Samtidigt betonar rådet behovet av att stärka skuldållbarheten och transparensen för att säkerställa finanspolitisk motståndskraft i partnerländer. I detta avseende understryker rådet den avgörande roll som jobbskapande spelar i instabila miljöer, där hindren för att skapa försörjningsmöjligheter är särskilt stora.
5. Rådet understryker behovet av ett fokuserat och varaktigt engagemang i partnerländer och partnerregioner där instabiliteten är hög eller extremt hög och där EU:s åtgärder är strategiska, såsom Afrika söder om Sahara, inbegripet Sahel, små östater under utveckling och kustlösa utvecklingsländer. Särskild uppmärksamhet kommer vidare att ägnas åt att främja stabilitet och motståndskraft i vårt gemensamma grannskap, inbegripet västra Balkan och det östra och södra grannskapet, med beaktande av deras särskilda sårbarheter och utmaningar. Rådet framhåller vikten av lika och rättvis tillgång till tillförlitliga och ekonomiskt överkomliga grundläggande tjänster, i synnerhet rent vatten, näringsrika livsmedel, lämpliga bostäder, utbildning av god kvalitet, tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster av god kvalitet samt rättvisa och tillförlitliga institutioner som centrala möjliggörande faktorer för social sammanhållning, ekonomiskt och inkluderande deltagande och förtroende för offentliga institutioner. EU:s åtagande bör bidra till att hantera de humanitära, sociala, ekonomiska, miljömässiga och säkerhetsmässiga konsekvenserna av instabilitet, inbegripet fattigdom och ojämlikhet, våld, inbegripet könsrelaterat våld, otrygghet, osäker livsmedelsförsörjning, tvångsförflyttning och irreguljär migration.

6. Rådet är medvetet om att kvinnor, flickor, ungdomar och personer i utsatta situationer drabbas oproportionerligt hårt av instabilitet. Det understryker vikten av att kontinuerligt ge dem egenmakt som förändringsagenter för fred och hållbar utveckling, särskilt genom ökad och rättvis tillgång till utbildning, färdigheter och sysselsättningsmöjligheter. Rådet betonar att kampen mot flera och överlappande former av diskriminering och bristande jämställdhet samt främjande av ett fullständigt, jämlikt och meningsfullt deltagande av kvinnor, ungdomar och personer med funktionsnedsättning på alla områden av det sociala, ekonomiska, politiska och offentliga livet bidrar till mer motståndskraftiga, fredliga och inkluderande samhällen. Rådet bekräftar sitt åtagande för att genomföra agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Det noterar EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet från kommissionen och den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som välkomnades genom ordförandeskapets slutsatser, och dess roll för att fortsätta att avsevärt stärka den strategiska betydelsen av jämställdhet i EU:s yttre åtgärder. Rådet ser fram emot utarbetandet av en fjärde handlingsplan för jämställdhet, som bör visa fortsatt engagemang och ledarskap genom att fastställa konkreta mål och fortsatt främja jämställdhet, kvinnors och flickors egenmakt samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). I detta sammanhang står rådet fast vid sitt åtagande att globalt främja jämställdhet, kvinnors och flickors egenmakt och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, i enlighet med punkt 34 i det nya europeiska samförståndet om utveckling, och i samarbete med partnerregeringar, civilsamhället och den privata sektorn.
7. EU bekräftar sitt engagemang för att främja, skydda och förverkliga alla mänskliga rättigheter och fullt ut och effektivt genomföra handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står fast vid sitt engagemang för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i detta sammanhang. Med detta i åtanke bekräftar EU engagemanget för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör deras sexualitet och sexuella och reproduktiva hälsa, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar även alla människors behov av tillgång till omfattande information och utbildning avseende sexuell och reproduktiv hälsa, inbegripet omfattande sex- och samlevnadsundervisning och hälso- och sjukvårdstjänster, av god kvalitet och till överkomliga priser.

Strategisk anpassning och multilateralt engagemang

8. Rådet framhåller vikten av att utveckla Team Europe-strategin med avseende på instabilitet. Strategin bör, beroende på vad som är relevant, kompletteras med samarbete med likasinnade partner, utvecklingsbanker, den privata sektorn och regionala organisationer, vid sidan av ett effektivt samarbete med multilaterala partner, när så är relevant, såsom FN och internationella finansinstitut.
9. Rådet bekräftar sitt åtagande för ömsesidigt fördelaktiga partnerskap för att stärka lokalt egenansvar, transparens och inkludering. EU står fast vid sitt åtagande att stärka och samarbeta med lokala aktörer, inbegripet lokala myndigheter, civilsamhället, den lokala privata sektorn, inbegripet små och medelstora företag, och oberoende medier, för att säkerställa att insatserna bidrar till hållbara, lokalt ägda lösningar, stöder inkluderande och ansvarsfull styrning och minskar biståndsberoendet.
10. Rådet betonar att EU måste bevara förmågan att fortsätta att arbeta med hjälp av ett bredare spektrum av verktyg och strategier i sambandet mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred, för att tillgodose befolkningens grundläggande behov, främja mänsklig utveckling och skapa fred och social sammanhållning. Det understryker den avgörande roll som gemensamma och delade sammanhang, jämställdhets- och konfliktanalyser samt konfliktkänslighet spelar, och att alla relevanta EU-instrument bör vara ömsesidigt stödjande och strategiskt anpassade.
11. Rådet noterar den omvälvande potentialen hos Global Gateway och dess 360-gradersstrategi i instabila miljöer, när den tillämpas i ett sammanhang och på ett konfliktkänsligt sätt, i linje med principen om att inte vålla skada. När Global Gateway tillämpas i instabila sammanhang bör Global Gateway-investeringar på ett lämpligt sätt komplettera de andra mer anpassade och flexibla EU-verktygen. Konfliktkänsliga Global Gateway-investeringar har potential att ge fredspositiva effekter genom att erbjuda försörjningsmöjligheter och främja stabilitet i instabila miljöer.

12. Rådet understryker vidare vikten av att säkerställa att EU:s offentliga utvecklingsbistånd på ett lämpligt och transparent sätt inriktas på instabila och konfliktdrabbade sammanhang, där behoven är som störst och där ett varaktigt engagemang är avgörande för att stödja stabilitet, humanitära behov, motståndskraft och långsiktig utveckling, utan att någon lämnas utanför, samtidigt som framstegen mot EU:s kollektiva mål för offentliga utvecklingsbistånd för de minst utvecklade länderna och anpassningen till partnerländernas prioriteringar och principerna för utvecklingseffektivitet säkerställs.

En framåtblickande EU-agenda

13. Rådet betonar vikten av ett varaktigt och principbaserat EU-engagemang i instabila miljöer, i linje med sambandet mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred.
14. Rådet understryker att konfliktkänslighet och en robust kontextanalys måste fungera som strategiska skyddsåtgärder som skyddar både EU:s intressen och partnerländernas motståndskraft, särskilt i sammanhang som påverkas av hög och extremt hög instabilitet. Rådet betonar att dessa skyddsåtgärder är oundgängliga för att säkerställa att EU:s insatser är förenliga med principen om att inte vålla skada och bidrar till stabilitet, hållbar fred och långsiktig motståndskraft. En robust Team Europe-strategi och gemensamma kontextanalyser krävs för att möjliggöra effektivitet och enhetlighet och samtidigt maximera insatsernas hävstångseffekt.
15. Rådet kommer att arbeta för att säkerställa att EU:s ram för extern finansiering är ändamålsenlig i fråga om att hantera instabilitet på ett integrerat, lokalt och hållbart sätt, främja samstämmighet mellan instrument och anpassning till utvecklingsprinciper, EU:s strategiska mål, partnerländernas behov och prioriteringar samt den geopolitiska verkligheten.

Årsrapport från 2025 om genomförandet av EU:s instrument för yttre åtgärder under 2024

16. Rådet välkomnar årsrapporten från 2025 om genomförandet av EU:s instrument för yttre åtgärder under 2024, som ger en övergripande översikt av EU:s ekonomiska stöd till internationella partnerskap, det europeiska grannskapet, humanitärt bistånd, utvidgning, fred, säkerhet och försvar samt krishantering.

17. Rådet noterar rapportens värde när det gäller att visa hur EU och dess medlemsstater, med hjälp av en Team Europe-strategi, fortsatte att ta itu med globala utmaningar och konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, samtidigt som de främjade EU:s värden och strategiska intressen, bland annat genom att gå vidare med Global Gateway-strategin, och bidrog till att genomföra Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling, tillsammans med Parisavtalet.
18. Rådet framhåller årsrapportens vikt som ett verktyg för öppenhet, ansvarsskyldighet och politisk styrning från rådets sida. Rådet betonar att ett snabbt offentliggörande är avgörande för att möjliggöra effektiv politisk vägledning och välgrundad tillsyn, och erinrar om behovet av att säkerställa att uppgifter görs tillgängliga i ett format som underlättar analys och jämförbarhet över tid. Rådet efterlyser ytterligare förenkling av huvudrapportens format för att öka dess användbarhet, med utgångspunkt i de kontinuerliga förbättringar som välkomnats under föregående år, samtidigt som informationen i bilagorna bevaras.
19. Rådet erkänner vikten av att stärka rapportens strategiska inriktning, bland annat genom tydligare kopplingar till Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling. Rådet understryker vidare behovet av förbättrad information om berättigande till offentligt utvecklingsbistånd inom ramen för instrumentet Europa i världen samt stöd till de minst utvecklade länderna. Rapporten bör tillhandahålla tydligare rapportering om framstegen mot alla mål samt kartläggning av områden där ytterligare insatser krävs, i synnerhet för att säkerställa att de uppnås senast i slutet av 2027, särskilt vad gäller klimat- och jämställdhetsmålen. Rådet noterar också vikten av att klargöra EU-delegationernas roll i fråga om insamlingen av uppgifter och understryker att rapporteringen bör fortsätta att stödja en enhetlig långsiktig planering i alla EU:s yttre åtgärder.
20. Rådet understryker vikten av att externa instrument på ett effektivt sätt uppfyller sina rättsliga mål. Det välkomnar framstegen mot åtaganden för social inkludering och mänsklig utveckling, migration och tvångsförflyttning samt jämställdhet. För att uppnå dessa mål framhåller rådet det konsekventa utnyttjandet av EU:s hela verktygslåda och genomförandemetoder, vilket möjliggör skräddarsydda och differentierade strategier. Genom att arbeta med ett brett spektrum av partner, däribland europeiska institutioner för utvecklingsfinansiering, civilsamhället och lokala aktörer, säkerställs att EU förblir en flexibel och tillförlitlig partner som kan ta itu med globala utmaningar.

21. Rådet understryker vikten av att öka synligheten för och kommunikationen om EU:s yttre åtgärder och positionera EU som en tillförlitlig och betrodd partner med hjälp av strategisk kommunikation. Rådet noterar de kontinuerliga framsteg som gjorts och ansträngningarna med att stärka den strategiska kommunikationen inom yttre åtgärder. Rådet betonar vikten av att nå ut till och effektivt engagera icke-institutionella målgrupper i partnerländer genom riktade kommunikationskampanjer som illustrerar resultaten av EU:s åtgärder på ett enhetligt och verkningsfullt sätt.
22. Rådet erinrar om vikten av enhetliga, transparenta och samordnade kommunikationsinsatser mellan Team Europe-aktörer, bland annat genom nära samordning på partnerlandsnivå mellan EU:s delegationer och medlemsstaterna. Rådet uppmanar till fortsatta ansträngningar för att säkerställa att kommunikationen om EU:s yttre åtgärder återspeglar det kollektiva Team Europe-engagemanget.

Årsrapport om EU:s mål för utvecklingsbiståndet

23. Rådet erinrar om att EU och dess medlemsstater är världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd som 2025 uppgick till totalt 82,5 miljarder euro, vilket motsvarar 48 % av det globala offentliga utvecklingsbiståndet. Rådet noterar med oro den historiska minskningen av det offentliga utvecklingsbiståndet i världen under 2025 enligt OECD:s rapport¹ och understryker att EU och dess medlemsstater måste fortsätta att föregå med gott exempel som Team Europe.
24. Rådet välkomnar kommissionens årliga analys av EU:s mål för utvecklingsbiståndet. Rådet noterar också med tillfredsställelse OECD:s inbördes utvärdering av EU:s utvecklingssamarbete från 2025. Uppdaterade siffror bekräftar på nytt att EU och dess medlemsstater fortsätter att vara världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd. Rådet vill rapportera följande till Europeiska rådet:
  - a) Under 2025 stod EU och dess medlemsstater för 48 % av det globala offentliga utvecklingsbiståndet² och fortsatte därmed att visa sitt ledarskap på den globala agendan för hållbar utveckling som världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd.

---

¹ OECD hänvisar till en minskning på 23,1 % under 2025 jämfört med 2024 för OECD:s biståndskommittés medlemsstaters totala offentliga utvecklingsbistånd i reala termer (baserat på fasta priser i US-dollar), vilket är den största årliga minskningen någonsin.

² På grundval av preliminär information om 2025 års data om offentligt utvecklingsbistånd från OECD:s biståndskommitté. Det globala offentliga utvecklingsbiståndet definieras här som det offentliga utvecklingsbistånd som tillhandahålls av EU kollektivt och det som tillhandahålls av alla andra givarländer i och utanför biståndskommittén som rapporterar till OECD.

- b) EU:s kollektiva offentliga utvecklingsbistånd³ utgjorde 2025 0,44 % av EU:s bruttonationalinkomst (BNI), vilket motsvarar 82,5 miljarder euro. Detta utgör en minskning jämfört med dess andel på 0,50 % av EU:s BNI 2024 (89,5 miljarder euro).
- c) EU:s kollektiva offentliga utvecklingsbistånd till de minst utvecklade länderna⁴ utgjorde 2024 0,08 % av EU:s BNI, vilket motsvarar 14,5 miljarder euro. Detta utgör en minskning jämfört med dess andel på 0,12 % av EU:s BNI 2023 (20 miljarder euro). Rådet noterar i detta avseende att EU:s kollektiva offentliga utvecklingsbistånd till de minst utvecklade länderna fortfarande ligger under målet på 0,20 % och kräver oförminskade ansträngningar.

25. Rådet fortsätter att uppmuntra alla medlemsstater att göra framsteg mot att uppnå sina individuella mål samt att fortsätta på en trovärdig utvecklingsbana mot EU:s kollektiva åtagande att tillhandahålla 0,7 % av BNI som offentligt utvecklingsbistånd⁵ och 0,2 % som offentligt utvecklingsbistånd till de minst utvecklade länderna senast 2030. Rådet uppmanar också medlemsstaterna att säkerställa att en lämplig andel av deras offentliga utvecklingsbistånd, till exempel 10 %, avsätts för humanitära insatser, på grundval av växande humanitära behov.

---

³ På grundval av preliminär information om 2025 års data om offentligt utvecklingsbistånd från OECD:s biståndskommitté. EU:s kollektiva offentliga utvecklingsbistånd mäts på grundval av bidragsekvivalenter och motsvarar summan av det offentliga utvecklingsbiståndet från EU:s medlemsstater och den andel av det offentliga utvecklingsbiståndet från EU-institutionerna som inte tillskrivs medlemsstater eller givare utanför EU, såsom Förenade kungariket.

⁴ På grundval av 2024 års data om offentligt utvecklingsbistånd från OECD:s biståndskommitté. EU:s kollektiva offentliga utvecklingsbistånd till de minst utvecklade länderna omfattar EU-medlemsstaternas bilaterala offentliga utvecklingsbistånd netto till de minst utvecklade länderna, det tillskrivna multilaterala offentliga utvecklingsbiståndet till de minst utvecklade länderna och det regionala offentliga utvecklingsbistånd netto som man vet gynnar de minst utvecklade länderna samt det regionala offentliga utvecklingsbistånd netto från EU-institutionerna som man vet gynnar de minst utvecklade länderna (exklusive Förenade kungarikets andel).

⁵ Medlemsstater som gick med i unionen efter 2002 åtog sig att sträva efter att öka sitt offentliga utvecklingsbistånd till 0,33 % av BNI.

26. Rådet understryker vikten av att använda alla finansieringsformer som står till buds ihop med tekniskt samarbete på ett kompletterande sätt för att uppfylla dessa åtaganden. Rådet bekräftar behovet av att säkerställa att EU och dess medlemsstater aktivt bidrar till utformningen av ett internationellt system för utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd som är fullt rustat att ta itu med dagens globala utmaningar.
27. Rådet understryker vikten av en bättre och mer systematisk mätning av verkan samt inkluderande datainsamling och transparent rapportering om alla officiella finansieringskällor, inbegripet resurser som mobiliseras från den privata sektorn, genom OECD:s rapporteringssystem för kreditgivare (CRS) liksom det sammanlagda officiella stödet till hållbar utveckling och det internationella initiativet för öppenhet i biståndet (IATI). Rådet understryker också vikten av att spåra alla finansieringskällor för investeringar i hållbar utveckling.

Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 20/2025

28. Rådet välkomnar Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 20/2025 *Kommissionens stöd för att bekämpa hunger i Afrika söder om Sahara* och noterar att kommissionen har godtagit revisionsrättens rekommendationer och kommer att genomföra dem för att påskynda framstegen mot att ta itu med en av de viktigaste globala utmaningarna.
29. Rådet bekräftar sambandet mellan trygg livsmedels- och vattenförsörjning och instabilitet, och understryker att framsteg med att utrota hunger och undernäring främjar stabilitet och motståndskraft och stöder ömsesidigt fördelaktiga partnerskap i Afrika söder om Sahara. Rådet betonar också vikten av att ta itu med detta samband inom ramen för G7 och G20.
30. Rådet noterar att under det senaste årtiondet har EU:s insatser inom ramen för olika instrument resulterat i avtal till ett värde av cirka 23,2 miljarder euro för initiativ med koppling till hunger (2014–2024), varav nästan hälften av detta belopp varit avsett för Afrika söder om Sahara.

31. I enlighet med revisionsrättens iakttagelser understryker rådet behovet av att balansera humanitärt bistånd med långsiktiga utvecklingsresultat, i synnerhet varaktigt stöd till motståndskraftiga och hållbara värdekedjor för jordbruksbaserade livsmedel och vattenbruk, och att stärka behovsbaserad inriktning och resultatövervakning med hjälp av resultatindikatorer för att förbättra inverkan och hållbarhet. I detta avseende uppmanar rådet till ett mer integrerat genomförande av strategin för sambandet mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred.
32. Rådet erinrar om mervärdet av Team Europe-strategin och framhåller den roll som Global Gateway-strategin kan spela, vid sidan av andra verktyg och strategier för att utöka hållbara, lokalt förankrade produktionssystem och värdekedjor, samtidigt som tillgången till näringsrika livsmedel säkerställs för de mest utsatta. Rådet uppmanar till ytterligare Team Europe-samordning för att främja global livsmedelstrygghet och nutrition, och efterlyser kraftfullare uppgifter, övervakning och samordning för att förbättra resultaten.
-